

„Świata nie zmienię” - o motywach zakładania działalności polskiego przedsiębiorcy.

Zakładanie własnej firmy może wynikać zarówno z pozytywnej potrzeby samorealizacji, jak i z konieczności spowodowanej brakiem innych możliwości na rynku pracy. Niezależnie od przyczyn, decyzja o rozpoczęciu działalności gospodarczej to śmiały krok. Co skłania Polaków do podjęcia tego wyzwania i czy rzeczywistość przedsiębiorcza szybko weryfikuje ich motywacje?

W raporcie z badania polskiej przedsiębiorczości (GEM 2024) wskazano respondentom 4 czynniki motywujące do założenia firmy i poproszono ich o ocenę w 5-stopniowej skali:

1. „zmienić świat”, co oznacza dążenie do realizacji pragnienia tworzenia czegoś, co ma sens, znaczenie;
2. „mocno się wzbogacić lub osiągać wysokie dochody”, innymi słowy zarabiać relatywnie duże pieniądze;
3. „kontynuować rodzinną tradycję”;
4. „zapewnić sobie utrzymanie, ponieważ za mało jest ofert pracy na rynku”.

W 2023 roku 63% Polaków wskazało, że głównym powodem rozpoczęcia działalności gospodarczej jest potrzeba zabezpieczenia środków do życia, wynikająca z ograniczonej liczby ofert pracy. Na drugim miejscu (40%) znalazła się chęć osiągania wysokich dochodów i wzbogacenia się.

Z raportu wynika, że Polacy rzadko postrzegają chęć zmieniania świata jako motyw do zakładania firmy – tylko 20,5% badanych uznało to za istotne, co plasuje nas na przedostatnim miejscu w Europie i piątym od końca w globalnym rankingu. Mniejsze ambicje w tej kwestii odnotowano jedynie w Korei Południowej, Chinach, Maroku i Francji. Na przeciwnym biegunie znaleźli się młodzi przedsiębiorcy z Indii, spośród których aż 84% kieruje się chęcią zmieniania świata.

Co ciekawe, tylko 10% badanych Polaków zadeklarowało, że zakłada firmę w celu kontynuacji rodzinnej tradycji.

Z raportu wynika również, że istotnym czynnikiem motywacji jest wiek przedsiębiorcy. W 2019 roku, młodzi polscy przedsiębiorcy znacząco wyróżniali się na tle innych państw, wykazując przede wszystkim chęć zmiany świata i kontynuację tradycji rodzinnych (65% i 82%). Natomiast osiągnięcie wysokich dochodów traktowano drugorzędnie (13%). Badani zmienili to postrzeganie wraz z silnym oddziaływaniem czynników zewnętrznych takich jak: pandemia, inflacja i wojna na Ukrainie.

Niepewność związana z przyszłością i rosnące koszty prowadzenia działalności spotęgowały te wątpliwości. Zaniedbania w obszarze rzemiosła i szkolnictwa zawodowego zniechęcają młodych przedsiębiorców do kontynuacji rodzinnego biznesu.

Motywacje do rozpoczęcia działalności gospodarczej mogą zależeć zarówno od wieku przedsiębiorcy, jak i od zewnętrznych okoliczności, na które nie mamy wpływu. Bez względu na to, czy decyzja o założeniu firmy wynikała z pozytywnych pobudek, czy konieczności, polscy przedsiębiorcy wykazują zdolność adaptacji i wytrwałości, co pozwala im skutecznie walczyć o swoje miejsce na rynku.

Źródło: GEM Polska 2024. Raport z badania przedsiębiorczości

WM